

JAARVERSLAG STICHTING LEVENDE HAVE 2021 (winst- en verliesrekening volgt)

Stichting Levende Have

Corr. adres Roordahiem 5 B 8542 AK Terkaple Email: info@levendehave.nl

Sofinummer: NL 00 8133 81 137 B01

Inleiding

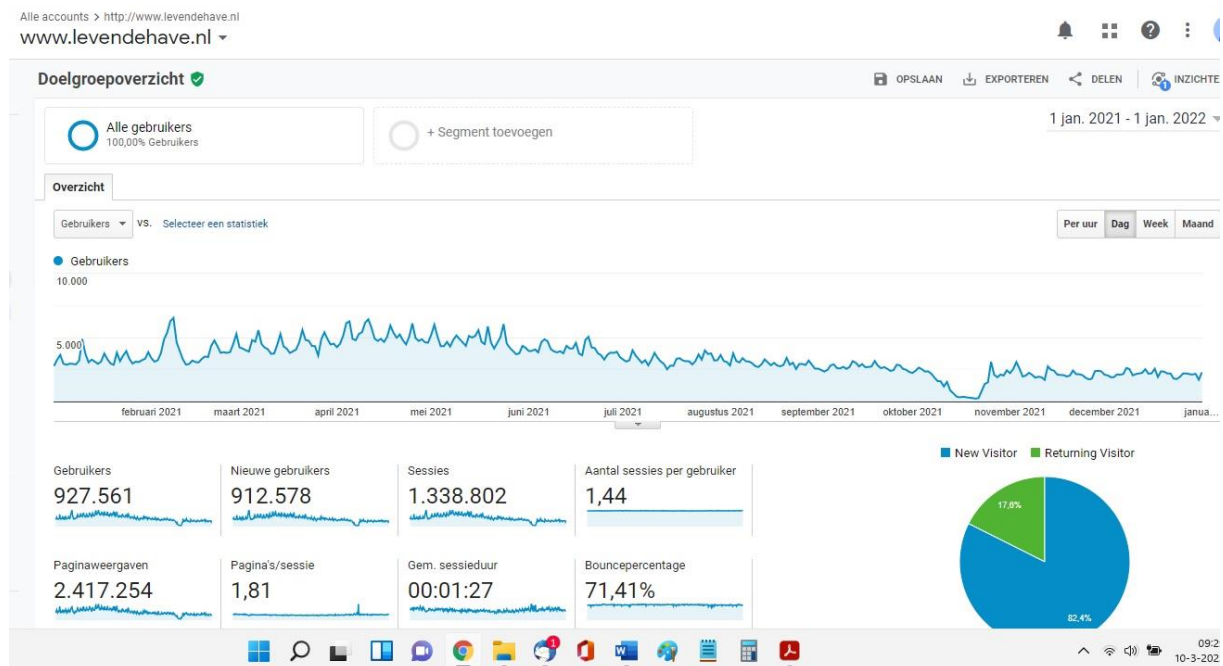
Het jaar 2021 stond in het teken van corona. Dat had gevolgen voor de wijze van communiceren en onderling contact. Intern stond alles op een laag pitje. De samenwerking met Aeres Trainings Centre Barneveld kreeg zijn beslag in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst voor de ontwikkeling van een Dieren-ontdekkpark (nieuwe naam voor Animalis Futurum). Het functioneren van de website heeft niet onder corona geleden.

Ontwikkeling Landelijk Kennisnetwerk

Het bijhouden van de content op de website, controleren van antwoorden op vragen, het maken van nieuwsberichten, versturen van nieuwsbrieven, de verkoop van producten (boeken, bouwtekeningen en oormerken), en de verkoop van advertentieruimte – deze activiteiten vormden net als in voorgaande jaren de hoofdmoot van de werkzaamheden. Er is een nieuw dossier aangemaakt over dierenwelzijn (zie onder).

Bezoekcijfers 2021

De eerste helft van 2021 werden de hoge bezoekcijfers van 2020 voortgezet. Daarna keerden we weer terug naar het niveau van de jaren voor corona.

Het totaal aantal bezoekers lag uiteindelijk een kleine 100.000 onder dat van 2020. Oorzaak is onder meer een ingreep die we in overleg met Van Eldijk hebben moeten doen vanwege aanhoudende overlast door bots (zichtbaar in bovenstaande afbeelding). Bots brachten zelfs het emailverkeer vanuit de website in gevaar. Van Eldijk heeft vele pogingen gedaan om de toegang van bots te verhinderen. Eind oktober hebben we besloten de mogelijkheid om een account aan te maken te verwijderen. Deze ingreep was zeer effectief, maar werd wel onmiddellijk "afgestraft" door Google. Van Eldijk heeft hiervoor gewaarschuwd, maar we hadden geen keus. Daarna hebben de

bezoekersaantallen zich gestabiliseerd op een wat lager niveau. De verwachting van Van Eldijk is dat door inhoudelijke doorontwikkeling van de website de bezoekersaantallen weer langzaam zullen stijgen naar het oude niveau. Net als voorgaande jaren is Facebook geregeld gebruikt om nieuwtjes te plaatsen en te delen in groepen die voor Levende Have relevant zijn. Dit stimuleert het bezoek aan onze website.

Advertentieacquisitie, verkoop producten en donateurs

Opnieuw was de verkoop van producten (boeken, bouwtekeningen en oormerken) in 2021 een stabiele inkomstenbron. Meer dan in voorgaande jaren vanwege de coronatijd. Daarnaast waren er inkomsten via bol.com. Ook waren er weer enkele bedrijven geïnteresseerd in plaatsing van een banner. Nieuw bedrijf is de Gezondheidsdienst voor Dieren die een gratis app voor houders van pluimvee, schapen, paarden etc. heeft ontwikkeld. Deze wordt onder meer met een campagne op Levende Have onder de aandacht gebracht van de hobbymatige houders. Levende Have telde aan het eind van het jaar 120 donateurs. De meesten maakten gebruik van automatische incasso.

Organisatie

Directie en hoofdredactie werden als vanouds uitbesteed aan vrijwilliger Jinke Hesterman. Bij vrijwilliger Jan Smit was de verkoop van producten in vertrouwde handen. Jan Smit heeft administratieve werkzaamheden (bijhouden inkomsten en uitgaven Acumulus) van Jinke overgenomen. Hij voert werkzaamheden uit op basis van vrijwilligersvergoeding. Voor onderhoud website werd naar tevredenheid samengewerkt met Van Eldijk. Als accountant heeft de Stichting Levende Have in 2020 opnieuw naar tevredenheid een beroep gedaan op J. Visser.

KOR regeling

Stichting Levende Have valt sinds 2021 onder de Kleine Ondernemers Regeling (KOR). Er hoeft geen BTW meer te worden verrekend en ook geen aangifte meer te worden gedaan.

Issues

Vogelgriep/Vaccinatie vogelgriep

Na overleg met Paula Polman van de NBvH heeft Levende Have vorig jaar het onderwerp vaccinatie op zich genomen. De NBvH is verwickeld in samenwerkingsproces met Kleindierliefhebbers Nederland en concentreert zich nu vooral op de fokkers. Die zijn gewend hun dieren op te hokken en staan anders tegenover vaccinatie dan de talrijke particulieren die kleine aantallen pluimvee vaak los hebben rondlopen. Dit standpunt is in de loop van het jaar overigens wel gewijzigd.

Nadat in 2020 al een verzoek om vaccinatie was afgewezen door het ministerie van LNV, hebben vervolgacties (onder meer een verzoek om een veldproef met een bestaand vaccin) pas eind 2021 enig resultaat opgeleverd: in 2022 worden een labtest en een veldproef met een vaccin uitgevoerd. De omvang van de vogelgriepuitbraak in 2021-2022 is daar uiteraard mede debet aan. Maar de druk die we van onderop hebben uitgevoerd, heeft daar zeker aan bijgedragen.

Levende Have heeft wb. vogelgriep samengewerkt met Landleven. Er is op de website van Landleven een overzicht met veel gestelde vragen gepubliceerd.

Dierenwelzijn

Het welzijn van dieren is toe aan een nieuwe definitie en een nieuwe wijze van beoordelen, waarbij het dier een zwaardere stem krijgt. De vijf vrijheden van Brambell hebben hun beste tijd gehad. Welzijn is meer dan de afwezigheid van dorst, honger, stress, pijn, ziekte, angst, en de vrijheid om normaal gedrag te vertonen. In 2021 is de Wet Dieren veranderd: de wijze waarop dieren worden gehouden geldt niet langer als excuus ("redelijk doel") voor het benadelen van hun welzijn. De wijze

van houden moet worden aangepast aan het dier. Dat heeft nogal wat consequenties. Het dossier geeft ruimte aan nieuwe inzichten en een plek aan nieuwsberichten die over dit onderwerp verschijnen. Daarnaast moeten de wiki's in overeenstemming worden gebracht met de wet. Hier is in 2021 een begin mee gemaakt.

Levende Have heeft deelgenomen aan consultatie Maatlat Duurzame Veehouderij Paarden. Zie <https://www.levendehave.nl/nieuws/123-m2-minimumeis-voor-leefruimte-van-een-paard-de-stal>
Levende Have is behulpzaam geweest bij een onderzoek van WUR-student Iris van de Belt. Doel van dit onderzoek was om inzicht te krijgen in de perceptie van hobbyboeren/hobbydierhouders op hobbylandbouw in Nederland. Levende Have o.a. contacten gelegd tussen onderzoeker en hobbydierhouders. *)

Diergezondheid

Levende Have is door het ministerie van LNV benaderd om mee te werken aan het publiceren van de nieuwe regels die voortvloeien uit de Europese Animal Health Regulation (AHR). Het was een hele opgave om alle wijzigingen die voortvloeien uit deze AHR goed door te voeren in onze website. Daarbij liepen we geregeld tegen het probleem aan dat wet- en regelgeving niet goed is afgestemd op de hobbymatige houders.

Samenstelling van het bestuur in 2021

Het bestuur bestond in 2021 uit Simon Oosting (voorzitter) en Fenna Westerduin (penningmeester), Inger van der Laan (algemeen bestuurslid) en Cor Duim (algemeen bestuurslid). Het betreft hier uitsluitend onbezoldigde functies. Het bestuur kwam in 2021 niet bijeen vanwege corona.

Doelstelling Stichting Levende Have:

De stichting heeft volgens artikel 2 van de statuten ten doel:

1. De communicatie te bevorderen ten behoeve van de hobbydierhouders in Nederland en België. Dit zijn zij die niet primair voor commerciële doeleinden dieren houden, waaronder schapen, geiten, varkens, koeien, pluimvee, ezels, paarden, pony's en parkdieren.

Tevens stelt de stichting zich ten doel de communicatie te bevorderen tussen hobbydierhouders en eigenaren van commercieel gehouden dieren, alsmede alle partijen die betrokken zijn bij de dierhouderij in Nederland en België.

2. Haar doel trachten te verwezenlijken door onder meer:

a. voorlichting te geven over het houden en verzorgen van dieren, verantwoord houderschap, dierenwelzijn, natuurbehoud, biodiversiteit en landschaps- en plattelandsontwikkeling.

b. het bieden van een platform aan hobbydierhouders en andere bij de dierhouderij betrokken partijen voor de uitwisseling van informatie.

De stichting geeft vorm aan zowel a. als b. in eerste instantie door het uitgeven van het tijdschrift Levende Have en het onderhouden van de website www.levendehave.nl.

Daarnaast kan zij andere communicatiemiddelen inzetten om het doel te dienen.

3. De stichting beoogt niet het maken van winst.

4. Het uitkeringsbeleid van de stichting dient zodanig te zijn dat de stichting kan worden aangemerkt als een instelling als bedoeld in artikel 24 lid 4 van de Successiewet 1956.

*) Iris vd Belt heeft voor haar onderzoek 17 hobbydierhouders/hobbyboeren geïnterviewd. Enkele uitkomsten: Uitzonderingen daargelaten, zijn de geïnterviewden positief over het welzijn hun hobbydieren. Het vergroten van de kennis over de specifieke zorg en behoeften van een dier zou het dierenwelzijn ten goede komen. Meer dan de helft van de geïnterviewden vindt dat regelgeving om aan de basisbehoeften van dieren te voldoen ook het dierenwelzijn zou verbeteren, mits het mogelijk is deze regelgeving te handhaven.

Wat betreft de relatie mens-dier: vier van de geïnterviewden zegt dat dieren gelijk zijn aan mensen. De overige 13 zeggen dat dieren ondergeschikt zijn aan mensen. Sommigen (3) zeggen dat dit komt doordat dieren voor hun zorg afhankelijk zijn van mensen, anderen (3) stellen dat een dier een dier is en geen mens. Degenen die zeggen dat dieren ondergeschikt zijn aan mensen, vinden wel dat dieren altijd met zorg en respect moeten worden behandeld. Twee personen vinden dat er geen verschil is in gelijkheid tussen diersoorten, de overige 15 personen vinden wel dat er ongelijkheid is tussen soorten, waarvan 6 vermelden dat dit komt door verschillen in complexiteit, intelligentie, communicatieve vaardigheden of hun nabijheid tot de mens.